

Onun imzasına tez-tez rast gəlirəm. Şeirləri haqqında yazılan resenziyalarda Əbülfət Mədətoğlunun özünəməxsus şair olduğundan, bir kimsəyə bənzəmədiyindən söz açılır. Mən də bu fikirlərlə şərikəm. Özünəməxsusluq şairin başlıca məziyyətidir, onu tanıdan da, sevdiren də məhz bu cəhətidir. Vaxtilə Xalq şairimiz Bəxtiyar Vahabzadə onun haqqında yazmışdı: “Əbülfət sözün əsl mənasında şairdir. Dərd yağır, Qarabağ fəryadı hıçqırır misralarından. Onu oxuyanda varımdan yox oluram, tüstüm tərəmdən çıxır. Köz-köz olur ürəyim. Bax, budur sənət qüdrəti”.

Bu dünyada
Tuğ adlı bir dağ
kəndi var
şələsi,
meşələri,
bulaqları
və bir də
Nilufər çiçəyi
Kənd uşaqlarının
payına düş
hər nə varsa,
mənim də
canıma-qanıma
hopub orada.
Həmin o uşaq
ləpirlərimdə
düşməni
mina əkir indi.

kam sevgilər, uğursuz məhəbbət macəraları onları dilə gətirir. Bu həsrət onları tərk etmir, ta əlli yaşına qədər, lap ömürlərinin sonuna can da ilk məhəbbətlə bağlı hisslər onların şeirlərindən əskik olmur. Amma sevgi ömrünün bir payız çağı da gəlir. Və Əbülfət də bu sevginin payız çağlarını qələmə alıb. Bu “payız sevgisi” olsun ki, ilk gənclik illərindəki sevgidən daha şiddətli, amma bu sevgidə dözm, təmkin, ağıl daha irəlidir. Elə Xalq şairi Zəlimxan Yaqub çox doğru deyirdi ki: “Uca tanrı sevgini insanlara dünyanı dərk etmək üçün göndərib, göndərib ki, insan həmişə diri və duru, pak və təmiz, zərif və həssas olmağı, öz gelişiy-

Əbülfət Mədətoğlunun sevgi şeirlərini təkə bir insanın-bir fərdin könül duyğuları kimi şərh etmək doğru deyil. Bu şeirlər həm də sevginin, bu ali hissənin insan həyatında necə təmiz, saf duyğular oyatdığı, qəlbini, ruhunu necə gözəlləşdirdiyi missiyasını da yerinə yetirir. Məlumdur ki, müasir dövrümüzdə saf, təmiz sevgilər get-gedə azalır, məcnunluq, leylik və bunların timsalında fədakarlıq qeybə çəkilməmiş olur. Əvəzində yalançı, saxta, beşgünlük “sevgilər” doluşur ürəklərə.

gəlirəm sənə doğru,
səbrin çatınca gözlə.
ruhum könlündə gəmi -
gəyim batınca gözlə.

hər çınqı ümid şamı
göy üzü ruhun damı
unuda bilər hamı-
gələndə yardısa, gözlə!

Bir sözlə, Ə.Mədətoğlunun sevgi şeirləri yaşanan, duyulan hisslərin, duyğuların ifadəsidir. Bu şeirlərin qəhrəmanı sevgini həyatının mənası, mahiyyəti hesab edir. Hicran əzabları onu necə sarsırsa, vüsala ümid qəlbində yaşamaq eşqini alovlandırır. Deyərdik ki, bu sevgidə bir az məcnunluq havası var. Məcnun kimi o da fədakarlığı, eşqdə təmənnəsizliyi sevdi. Ancaq Məcnundan fərqi oradadır ki, onun kədərində bir işıq var.

Mən od geydim, alov içdim,
Canımdan can çıxanadək.
Dərdi saydım, qəmi biçdim,
Ağzımdan qan çıxanadək.

Əbülfətin bir çox şeiri onun özü-özülə dialoqu və bəzən monoloquunu ifadə edir. Bu şeirlərdə bir insan taleyinin yaşantıları var. Bu yaşantılar oxucuya da sirayət edir. Dərddirsə, dərдинə qoşulursan, sevincdirsə, sevincinə şərik olursan. Şairlə oxucu arasında məsafə saxlamayan şairdir Əbülfət.

Qəfəsdə yaşayan quşlar
Halınıza mən yanırıdım.
Sizin azadlıqda olmaq
Haqqınıza inanırıdım.

Amma...əksinə oldu hər şey
Özüm də qəfəsə düşdüm.
Sizlər tora dimdiyindən
Mən ürəyimdən ilişdim.

Bu şeirdən necə təsirlənməyəsən?

Əbülfət Mədətoğlu haqqında bu qeydlərimi başa çatdırarkən Ramiz Rövşenin “Sadə həqiqət” məqaləsi gözüme dəydi. Və sözümlə elə Ramizin Əbülfət Mədətoğlu haqqında dedikləri ilə bitirmək istəyirəm: “Əbülfətin şeirlərində ümumiləşdirmə gücü olan, oxucu ürəyində əks-səda doğura bilən misralar az deyil. Amma o misralar sözə soxulmur. Onları oxucu özü görməlidir. Çünki Əbülfətin şeirləri də özü kimi iddiasızdır”.

İDDİASIZ ŞAİR

(Əbülfət Mədətoğlunun şeirləri haqqında)

Bəxtiyar müəllim doğru deyirdi. Əbülfətin Qarabağ həsrətiylə qələmə aldığı şeirlər doğrudan da, təsirlidir, şəxsən mən bu şeirləri oxuyandan sonra içimdə havalandıran Qarabağ həsrətinə bir qığılcım da səpələndi. Gizlətməyə ki, bu gün həmin mövzuda çoxlu şeirlər yazılır, amma bu şeirlərin əksəriyyəti sadəcə dərdin adı izharından başqa bir şey deyil. Əbülfətin şeirlərində isə həmin həsrət, həmin dərd poeziya səviyyəsindədir:

çoxmu boynu bükük duraq,
baxaq ağlayan dağlara?
əlimizlə siğal vuraq
sinə dağlayan dağlara.

udaq dəli hönkürtünü
çıxaq yağı söndürdüyü-
ocaqdakı son kötüyü
girov saxlayan dağlara

gəzək, tapaq izimizi
vuraq yerə dizimizi
qurban deyək özümüzü
qara bağlayan dağlara.

alovlanaq, oda dönək
kola, kosa, ota dönək
ölək, amma ora dönək -
bizi haylayan dağlara.

Gəraylı formasında qələmə alınan bu şeiri Əbülfətin son illərdə qələmə alınan ən gözəl şeirlərindən biri hesab edirəm. Görün bu şeirdən bircə söz, bircə misra artıqdımı? Sözlər öz missiyasını layiqincə yerinə yetirir, misralar arasından sanki elə dağlar boyda dərd hönkürür. Necə də gözəl tapılıb: əlimizlə siğal vuraq sinə dağlayan dağlara. Necə də obrazlı deyilib: ocaqdakı son kötüyü girov saxlayan dağlara. Və bir də bu misralar ki, həsrətin sonsuzluğunu bundan da təsirli ifadə etmək mümkünmü? Qurban deyək özümüzü qara bağlayan dağlara.

Xatirələrimi
göyə sovrmaq üçün.

Bu da Əbülfətin doğma kəndi-Tuğa həsr etdiyi şeirdir. Əbülfət Dərdin Poeziyasını Poeziyanın Dərdinə çevirən şairlərdəndir.

Əbülfət daim axtarışda olan şairdir. Onun ilk kitablarından olan “Nilufər çiçəyi” mənim kitablarım arasındadır, obrazlı desəm, bu kitabdakı şeirlərin özünəməxsus qoxusu hələ də çəkilməyib. Daha sonra mən onun “Döymək istədiyim qapılar” və “Allah, mənə unutma” kitabları ilə tanış oldum. Müxtəlif illərin və müxtəlif ovqatın məhsulu olan bu şeirlər Əbülfətin bir şair kimi kitabdan kitaba daha da kamilleşdiyini nümayiş etdirir. Olsun ki, özünün bəyəndiyi, amma müxtəlif zövqlü oxucuların bəyənmədiyini şeirləri də diqqətdən yayınmır, amma onun uğurları sayca daha çoxdur.

Şairlər sevgidən gənclik illərində daha çox yazırlar. Əsasən na-

lə dünyanı gözəlləşdirməyi bacarsın. “Min Əbülfət qəlpələnsin ki, bir məhəbbət var ola bilsin”. Yer üstə möhkəm dayanmaq üçün də, göy üzünün qapısını açmaq üçün də insana-xüsusən də şairə böyük sevgi gerekdi”.

Əbülfətin sevgi şeirlərində də məhz bu özünüdərk əsasdır. Sevgini duymaq, qiymətləndirmək, bu duyğular naminə yaşamaq... Nədir sevgi? Əbülfət bir şeirində bunu belə açıqlayır:

çök sinəmə duman tək
özümü dağ sanım mən.
dönüm sonsuz ümidə -
hər an səni anım mən.

qəm sanki iynə-sapdı
hər yerdə mənə tapdı.
şimşəkdən çınqı qopdu -
alışdırdı, yanıq mən.

dünya cənnət - mən qərib
könlüm sən tək gül dərib.
Tanrım səni göndərib
sevgi nədi, qanıq mən.

■ Vaqif YUSİFLİ

14 yanvar 2017

WWW.KASPI.AZ

DÜŞÜNÜCƏ
21